

τα δι' ὄλους) με συνέπειαν τὴν ἴσην μεταχειρισίην.

2. Δημοκρατικὸς χαρακτῆρ ἢ τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐλέγχου, ὅπως ἐπίσης τὸ αὐτὸ δικαίωμα λόγου εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν καὶ τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐκλογιμότητος. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην εἰς ἕκαστον μέλος ἀναλογεῖ μία ψήφος.

3. Διανομὴ πλεονασμάτων (ristournes) πρὸς τοὺς συνεταίρους καθ' ὃ μέτρον ἕκαστος συνέβαλεν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν.

4. Αὐστηρῶς περιορισμένους τόκους ἐπὶ τῶν κεφαλαίων.

5. Πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ οὐδετερότης.

6. Πῶλησις τοῖς μετρητοῖς.

7. Διάδοσις τῆς συνεταιριστικῆς καὶ γενικῆς μορφώσεως.

1. Διαπιστώνομεν πράγματι ὅτι εἰς τὸ ἀρχικὸν νομοθέτημα ὑπάρχει καθιερωμένη ἢ ἀρχὴ τῆς ἐλευθέρας συμμετοχῆς. Ἡ ἀρχὴ αὕτη βεβαίως ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ὑπὸ τοῦς αὐτοῦς ὄρους καὶ τὰς αὐτάς προϋποθέσεις εἶναι δυνατὴ ἡ εἰσδοδος παντός ἐπιθυμοῦντος εἰς τοὺς συνεταιρισμούς, ὅπως ἐπίσης ὅτι εἰς τὰς αὐτάς εὐχερείας καὶ τὰς αὐτάς ἀπαγορεύσεις ὑπόκεινται πάντα τὰ μέλη τῶν συνεταιρισμῶν.

2. Ὑπάρχει ἐπίσης ὁ δημοκρατικὸς χαρακτῆρ, ὅπου εἰς τὸ νομοθέτημα τοῦτο ἀναγνωρίζεται βασικῶς ὅτι ἕκαστος συνεταίρος ἔχει μίαν μόνον ψήφον με μικρὰν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀπόκλισιν, τὴν ἀναγνώρισιν δηλ. καὶ δευτέρας ψήφου εἰς τὰς περιπτώσεις συνεταιρισμῶν με περιωρισμένην εὐθύνην. (Εἰς τὸν νόμον 602 μόνον ἡ ἀπόκτισις δευτέρας ψήφου ἀναγνωρίζεται). Συνεπεία τοῦ χαρακτῆρος τούτου εἶναι ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ παρὰ μόνον ἀπὸ τὸν δικαιοῦχον. Παρ' ἡμῖν λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἀντιπροσωπεύωνται διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου.

3. Εἰς τὸ θέμα τῆς διανομῆς πλεονασμάτων ὑπάρχει ἐπίσης ἀπόκλισις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν, διότι ὁ νόμος μολονότι προβλεπεί τὴν διανομὴν τῶν κερδῶν ὑπὸ μορφήν ἀμοιβῆς πρὸς τοὺς συνεταίρους, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν συναλλαγῶν τῶν συναφθεῖσῶν παρ' αὐτὸν μετὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας χρήσεως. ἐν τούτοις δέχεται καὶ παρέχει εὐχέριαν ὅπως τὸ καταστατικὸν προβλέψῃ διανομὴν ὑπὸ μορφήν μερίσματος. Ἀφήνει δηλ. εἰς τὸ καταστατικὸν τὴν εὐχέριαν ἐπιλογῆς τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου συστήματος.

4. Οὐδὲν ὁ νόμος 602 ἀναφέρει περὶ πολιτικῆς οὐδετερότητος οὐδὲ περὶ θρησκευτικῆς τοιαύτης. Ἡ μνεία τοῦ τελευταίου τούτου, δηλ. τῆς θρησκευτικῆς οὐδετερότητος, οὐδεμίαν θὰ εἶχε χρησιμότητα διὰ τὴν Ἑλλάδα, διότι δὲν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις, αἵτινες ἡγαγονάλλαχθαι εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως εἰδικῶς μνημονευθῇ ἡ θρησκευτικὴ οὐδετερότης.

Ἄλλαι ἀρχαὶ τοῦ Συμμερισμοῦ καίτοι μὴ μνημονεύομεναι καὶ καθιερούμεναι ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐτέθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν Ἑλλάδι εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τῶν καταστατικῶν. Τοιαύτη εἶναι ἡ τῆς διαδόσεως τῆς συνεταιριστικῆς καὶ γενικῆς μορφώσεως.

Πλὴν τῆς στάσεως τοῦ Νομοθέτου ἐναντι τῶν ἀρχῶν τοῦ Συμμερισμοῦ, θὰ σημειώσωμεν ἀκόμη τὴν στάσιν του ἐναντι τοῦ Κράτους καὶ τὰς εὐχερείας τὰς ὁποίας ἀφήνει εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ τὰ δικαιώματα ἀναμίξεως τὰ ὅποια ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὴν.

Ὁ νόμος 602 ὑποβάλλει τὸ καταστατικὸν τοῦ συνεταιρισμοῦ, διὰ τὴν νόμιμον σύστασιν αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου, τὸ ὅποιον, ἐξετάζον τὴν νομιμότητα τῶν διατάξεων του, δύναται νὰ τὸ τροποποιῇ μόνον ἐὰν ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον. Ἐξετάζον τὴν σκοπιμότητα τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικῶν, τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ὑποδεικνύῃ ἄλλῳ τὴν σκοπιμωτέραν διατύπωσιν αὐτῶν. Ὁ νόμος δὲν παρέχει ἄλλο περαιτέρω δικαίωμα εἰς τὴν διοίκησιν πλὴν τῶν ἀνωτέρω, οὔτε δικαίωμα ἀναμίξεως εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ. Παρέχει ὅμως εἰς τὴν διοίκησιν, εἰς τὸ ἀρμοδίον ὑπουργεῖον, δικαίωμα ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου.

Θὰ σημειώσωμεν ἐπίσης τὴν εὐχέριαν τὴν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς νὰ συστήσουν ὀργανώσεις ἀνωτέρου βαθμοῦ ὡς καὶ σωματεῖα.

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος με τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ νόμου αἵτινες ἀφοροῦν τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν συνεταιρισμῶν, ὅχι διότι δὲν ἔχουν σημασίαν ἢ δὲν ἔχουν ὑποστή μεταβολάς, ἀλλὰ διότι αἱ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας ὑπέστησαν δὲν εἶναι ἐνδεικτικαὶ βασικῆς ἀλλαγῆς τῶν τάσεων τῆς νομοθεσίας.

Ἡ ψήφισις τοῦ νόμου 602 καὶ ἡ ὀργάνωσις ὑπηρεσίας εἰδικῆς διὰ τοὺς γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς ἔβλεπον ἀφορμὴ μίαν ταχυτάτης ἀριθμητικῆς αὐξήσεως τῶν συνεταιρισμῶν ἴσως ὑπὲρ τὸ δέον